

LL.M (HR & Duties) Semester - 2 (CBCS) Examination
April/May-2023 (NEW COURSE)
Judicial Process (Core)

Time: 3:00 Hours

Marks: 100

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ વૈધાનિક અને કોડીફાઈડ સિસ્ટમ હેઠળ કાનૂની તર્ક દ્વારા કાનૂની વિકાસ અને સર્જનાત્મકતાની ચર્ચા કરો. (20)

અથવા

પ્રશ્ન.૧ 'ન્યાયિક પ્રક્રિયા' શબ્દ દ્વારા તમે શું સમજો છો? તે સામાજિક વ્યવસ્થાના સાધન તરીકે કેવી રીતે સેવા આપી શકે? તેને ભારતીય સંદર્ભમાં સમજાવો?

પ્રશ્ન.૨ ન્યાયિક સમીક્ષાનો અર્થ શું છે? સામાન્ય માણસના અધિકારોના રક્ષણ તરીકે ન્યાયિક સમીક્ષા કેવી રીતે અસ્તિત્વમાં છે? સંબંધિત કેસ લો સાથે ટીકાત્મક રીતે વિશ્લેષણ કરો. (20)

અથવા

પ્રશ્ન.૨ ન્યાયાધીશો યુકાદાઓ દ્વારા કાયદા કેવી રીતે બનાવે છે? બંધારણીય નિર્ણયમાં નીતિ નિર્માણ અને સર્જનાત્મકતાના સાધનો અને તકનીકોની તપાસ કરો.

પ્રશ્ન.૩ ન્યાયતંત્રની સ્વતંત્રતા અને ન્યાયિક પ્રક્રિયાના રાજકીય સ્વરૂપની યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે ટીકાત્મક ચર્ચા કરો. (20)

અથવા

પ્રશ્ન.૩ અદાલતોની સંસ્થાકીય જવાબદારી અને ન્યાયિક સક્રિયતાના કાર્યક્ષેત્ર અને મર્યાદાઓની કેસ લો સાથે ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન.૪ ભારતીય વિચારમાં ધર્મ સાથે ન્યાયના ખ્યાલને વર્ણવો. કાનૂની આદેશનો પાયો ધર્મ છે કે કેમ? (20)

અથવા

પ્રશ્ન.૪ પશ્ચિમી વિચારમાં ન્યાયની વિવિધ વિચારધારાઓનું પરીક્ષણ કરો.

પ્રશ્ન.૫ ટૂંકનોંધ લખો: (ગમે તે બે) (20)

1. ન્યાયિક સિદ્ધાંતોની સ્વતંત્રતા
2. 'ન્યાયએ મજબૂત વર્ગના હકારાત્મક કાયદા કરતાં વધુ કંઈ નથી'
3. પૂર્વ નિર્ણયનો સિદ્ધાંત
4. અર્થઘટન અને અર્થનિરૂપણ

ENGLISH VERSION

Q.1 Discuss the legal development and creativity through legal reasoning under statutory and codified system. (20)

OR

Q.1 What do you understand by the term 'Judicial process'? How can it serve as an instrument of social ordering? Explain it in the Indian context?

Q.2 What is meaning of judicial review? How the judicial review exists as a safeguard of common man's rights? Critically analyze with relevant case laws. (20)

OR

Q.2 How judges create the laws through the judgments? Examine the tools and techniques in policy making and creativity in constitutional adjudication.

Q.3 Critically discuss the independence of judiciary and the political nature of judicial process with suitable illustration. (20)

OR

Q.3 Discuss the scope and limits of institutional liability of courts and judicial activism with case law.

Q.4 Elaborate the concept of justice with dharma in Indian thought. Whether dharma is the foundation of legal ordering? (20)

OR

Q.4 Examine the various theories of justice in the western thought.

Q.5 Write short notes:- (Any Two) (20)

1. The independence of justice theories
2. 'Justice as nothing more than the positive law of the stronger class'
3. Doctrine of Precedent
4. Interrelation and Construction
